

Omakotilehden uusi kolumnisti Anna Perho kertoo vanhan hirsitalon remontistaan Instagramissa tilillä @olipa_kerran_talo. Hänellä ja Inari Fernandezillä on myös podcast Ihanat, kamalat vanhat talot, jossa naiset kertovat vanhan talon omistamisen ihanuudesta ja kamaluudesta: ainutlaatuisesta tunnelmasta ja onnellisuudesta, mutta myös rahanmenosta ja ajoittain iskevästä toivotonmuudesta.

KOTISOHVALLA

Omakotilehden uusi kolumnisti Anna Perho remontoii vanhaa hirsitaloa ja jakaa aikansa maaseudun ja kaupungin välillä. Osa-aikaisena maalaisena saa parhaat puolet molemmista, hän sanoo.

Teksti ja kuvat Viivi Handolin

Onnellinen osa-aikamaalain

sojen lehtipuiden kätöksissä, syvällä Ypäjän maaseudulla, reunustaa pihaa vankka kiviaita. Sen vieressä tallautunutta polkua **Anna Perho** käveli tuhansia kertoja lapsena ja kurkisteli aidan takana seisovaa jykevää hirsitaloa. Talossa oli kauniit ruutuikkunat ja hieno puutarha. Nuorelle hevostytölle talo oli salaperäinen, mielikuivista kutkuttava paikka. Se, että sen omistivat helsinkiläiset, teki talosta entistä jännittävämmän.

Nyt, kymmeniä vuosia ja monia käännteitä myöhemmin, talon ja Anna Perhon polut ovat jälleen kietoutuneet yhteen.

Siitä lähtien, kun Annasta ja hänen miehensä **Sami Tenkasesta** pari vuotta sitten tuli talon omistajat, talo on vienyt ison osan Annan ajasta. Samalla hän on löytänyt itsestään uinuvia puolia, jotka olivat hukkuneet vuosien varrella kaupunkilaisuuden hälyyn.

Osa-aikaisena maalaisena elämässä on hyvä tasapaino. Aika jakautuu nyt ypäjäiläisen hirsitalon ja sen villiintyneen puutarhan sekä helsinkiläisen keskustakodin välillä. Paras mahdollinen kombinaatio, sanoo Anna.

"Kaupungissa iloitsen ihmisistä, valoista ja meinigistä ympärilläni. Ja maalla ollessani arvostan asioita, joihin paikalliset eivät kiinnitä huomiota. Sitä, että koiran saa päästää vapaaksi pihalle ja pelloille ulko-ovelta. Olen löytänyt uudelleen metsään. Ilmastoahdistuneena arvostan luontoa, se on itsessään hienoa ja rauhoittaa."

KESEKIKESÄN PÄIVÄNÄ talosta tulvi ulko-ovelle asti valkosipulin ja yrttien tuoksu. Tuuli kahisuttaa pihaa suojelevien suurten lehtipuiden latvoja. Niiden samojen, joiden alla Anna Perho käveli lapsena polkua pitkin.

Anna laittaa keittiössään lounasta miehelleen Samille sekä veljelleen **Akulle**, joka on tullut remonttiavuksi. Veli on remontoitunut jo kaksi vanhaa taloa. Se on onni, sillä Annalle ja Samille kaikki on uutta.

Aku kiinnittää Ikeaa ostettuihin kaapinoviin sormipaneelia. Sami raaputtaa maalia kynnyksestä, pyyhkii hikeä otsaltaan. Isoon tupaan lankeaa valoa kahdesta suuresta ruutuikkunasta. Talossa tuoksu puu, maali, uudet materiaalit – vanhan talon kunnostus.

"Tuonko pinkopahvia oven suojaksi?", Anna huikkaa veljelleen. "Sitä on tuotu sata rullaa."

Oven suojaaminen on tarpeen, sillä kestäää vielä tovi, ennen kuin oven voi kiinnittää tulevan kylpyhuoneen komeroon. Silti Annan mielestä talossa alkaa olla osapuilleen valmista. Ainakin verrattuna siihen mistä lähdettiin, hän tarkentaa.

Kahdessa vuodessa on tapahtunut paljon. Suurimman yllätyksen aiheutti keittiön lattian alta paljastunut suuri maakellari, joka lainehti vettä. Kosteus oli lahoittanut sekä lattiaa kannattelevat hirret että muutamman alimman seinähirren. Aurinkoisella seinustalla aurinko oli hapertanut hirret ja ikkunanpokat pehmeiksi.

Remontti on nostanut pintaan tunteita laidasta laitaan ja samalla paljastanut itsestä uutta. "Passiivista maalaisuutta", Anna kuvaa.

"En osaa tehdä mitään enkä pidä itseäni millään tavalla kotoilijana, mutta täällä maalla nousse silti intuitiivisesti joku taju, miten asiat tehdään."

Anna on innostunut myös käsillä tekemisestä. "On niin *amazing*, kun saa aikaan jotain, joka pysyy."

Työkseen Anna kirjoittaa, puhuu ja valmentaa. Hänet voi varata puhumaan työhyvinvoinnista, kommunikoinnista ja ajanhallinnasta, ja hän kirjoittaa podcasteja, kolumneja ja käsikirjoituksia.

"Vanhoista taloista diggaavat ovat ihan oma ihmislajinsa. Tämä on oma hulluuden alalajinsa. En ole koskaan saanut niin ihania kommentteja kuin saan remonttipostauksiin. Ihmiset ovat älyttömän kivoja", Anna sanoo. Hän paneloi ovea sormipaneelilla.

"Sanat hahuttavat ilmaan ja lehdet heitetään pois, kun ne on luettu, mutta tämä talo pysyy", Anna sanoo.

Pöydällä on **Panu Kailan Talotohtori**, vanhojen talojen kunnostajien raamattu. Sitä Anna siteeraa usein haastattelun aikana. "Jos saat vanhan talon käsiisi, kohtele sitä kuin antiikkiesinettä, sillä sellainen se on", sanoo Panu Kaila. Tulee hyvä mieli, kun ajattelee, että annamme talolle ainakin seuraavat sata vuotta."

ANNA ON ASUNUT aiemminkin omakotitalossa, modernissa 2000-luvun talossa Lohjalla. Siellä oli lapsille hyvä meininki trampoliineineen, mutta talo jätti kylmäksi. "Julistin, etten ole yhtään omakotitaloihminen. Mua ei kiinnostanut tippakaan nikkarointi tai puutarhanlaitto."

Tarvittiin vanha talo. "Tämä on vaan niin eri. Sitä ei pysty selittämään", Anna sanoo ja ääni haipuu. "Toivon että saisin tänne vaikka kanoja. Tai alpakoita. Eikä tässäkään ole mitään järkeä, mutta tällaiseen paikkaan voi kuvitella vaikka mitä."

Hän rakastaa puhua vanhoista taloista. Ja menneestä ajasta, jolloin materia oli kallista ja työ halpaa ja naulat kannatti suoristaa.

"Rakentaminen oli alusta loppuun käsitä, lähtien siitä, että joku on mennyt metsään ja valinnut puut ilmansuuntien mukaan. Kaikki on tehty käsityönä."

Puu on kovaa ja kestävä, hirsien viilutus tuntuu karheena sormen alla. Artaisanityötä koko talo.

Anna kiihtyy puhuessaan siitä, miten nykypäivänä ei rakenneta hyvin. Ja siitä,

miten hirveän vähän Suomessa on jäljellä vanhoja taloja. Sellaista järjettömyyttä Anna ei vain pysty käsittämään, ei ikinä.

"Ei tarvitse museoida, mutta kun tiedetään, miten hyvä rakenne hirsitalossa on, miksi ei rakenneta hyvin, vaan tahallaan halvasti ja huonosti. Seuraan kau-

"Uudessa talossa julistin, etten ole yhtään omakotitaloihminen. Tarvittiin vanha talo."

Anna rakastaa maaseudun luonnonläheisyyttä ja toisaalta parvekkeettoman keskustakotinsa eloisuutta.

hulla sisäilmaongelmia, homeita ja silmiöntöntä tuhoamista. Musta tulee kiukkuihin vanhus, joka horisee tätä samaa vanhaa."

TALON SALAPERÄISESSÄ villiintyneessä puutarhassa ja ympärillä lepäivissä pelloissa on jotain erityistä: rikkumaton hiljaisuus. Se on kaupunkilaiselle harvinaista herkkua.

Kantähämäläinen kylä on hiljentynyt Annan nuoruusvuosista valtavasti: kaksi kauppaa, kaksi pankkia, koulu ja kirjasto ovat kaikki lähteneet. "Vaikka paikka vaihtuu olevan herran kukkarossa, Loimaalle on vain kymmenen minuutin matka." Anna onkin toiveikas, että osapäivämaalaisuus piristää kuntaa.

Pihalla seisoo keltainen pikkutalo. Sinne remontoidaan saunaa. Talon hormi vain on jostain oudosta oikusta katkaistu.

Talon, Vanha-Seppälän, historia on muutenkin hieman hämää. Villin veikauksen mukaan talo on rakennettu 1800-luvulla. Talon vanha isäntä, **Frans**, kuuluu olleen erityinen veijari. Hän oli muun muassa neljästi naimisissa ja kasvatti riikinkukkoja ja kultakaloja. Puutarhan istutukset olivat komeita. Vanha-Seppälässä oli silloin kiehtova vaihe.

Sellaisia aikoja Anna miettii, kun hän on yksin talossa, on hiljaista ja hän katsoo ikkunasta ulos. Kuinka usein piika on tässä seissyt ja katsonut ulos. Ja kuinka paljon vapaampaa on 2000-luvulla elävän naisen elämä. Millaista ruokaa talossa on tuolloin laitettu? Onko talossa silloinkin leijunut uusien perunoiden ja valkosipulin tuoksu?

"Arjen historiasta tiedetään vain vähän, vaikka se on kaikkein kiinnostavin."

Seinissä aistii tarinoita ja ihmisten kohtaloita. Vanhoissa taloissa on jotain, mitä ei pysty selittämään, Anna sanoo. Saliin väliäikaisesti pinotut, talossa vuosikymmeniä olleet tavarat raottavat hiegan historian ovea: arkkuja, senkkejä, kirjoituspöytiä, valaisimia, jyrkää kaappi ja sirojalkainen lipasto. Vuosikymmenten ja remontoinnin aikana pölyntyneinä. Oikea aarreaitta eri aikakausilta.

Anna rakasti vanhaa jo lapsena. Hän oli omien sanojensa mukaan oimtuinen lapsi, rakasti käydä museoissa ja etenkin Turun tuomiokirkossa.

"Se on selittämätöntä vetoa, kiehtoo hirveästi mielikuvitusta", Anna sanoo. ■

➔ Lue Anna Perhon ensimmäinen kolumni sivulta 37.